

Arvamuse esitamine tarbijakaitseseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse kohta

Lugupeetud Tiit Riisalo!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust tarbijakaitseseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse kohta, millega soovitakse kauplejalt kaotada kohustus väljastada tarbijale vaikimisi ostukviitungeid ja antakse kauplejale võimaluse lõpetada tarbijale posti teel igakuise dubleeriva paberarve saatmise. Järgnevalt esitame oma kommentaarid eelnõu väljatöötamiskavatsuse kohta lähtudes ettevõtetelt saadud tagasisidest.

1. Kaubanduskoda toetab VTK-s (lk 8) sisalduvat muudatust, millega üldreeglina kaotatakse kauplejal kohustus väljastada tarbijale vaikimisi paberil ostukviitung. Kaubanduskoja hinnangul on tegemist hea muudatusega, sest seeläbi vähenevad ettevõtete kulud ja koormus ning muudatusega kaasneb positiivne mõju keskkonnale.
2. VTK (lk 4) näeb ette eelnevalt väljatoodud üldreeglist kaks erisust, mille korral peab kaupleja endiselt andma tarbijale paberil ostukviitungi. Esiteks kohustub kaupleja edaspidi väljastama tarbijale paberil ostukviitungi juhul, kui tarbija sellest kauplejat eelnevalt teavitab. Teiseks on kauplejal jätkuvalt paberil ostukviitungi väljastamise kohustus, kui tarbija sooritab ostu sularahas ega registreeri ostu kliendikaardiga, mis võimaldab tarbija ostuajalugu tagantjärei välja võtta kahe aasta jooksul alates ostu sooritamisest.

Kaubanduskoda peab viidatud erandeid üldreeglist igati mõistlikuks. Samas tekitab segadust teine erisus seoses sularaha ja kliendikaardiga. Põhjuseks on asjaolu, et ühes kohas (lk 4) on VTK-s kirjas, et paberil ostukviitungit tuleb kauplejal väljastada siis, kui samaaegselt on täidetud kaks eeldust: 1) tarbija maksab sularahas ja 2) tarbija ei kasuta ostu tegemiseks kliendikaarti, mis võimaldab ostuajalugu säilitada. Samas teisest kohast (lk 8) võib välja lugeda, et paberil ostukviitungit tuleb kauplejal väljastada ka siis, kui täidetud on vähemalt üks tingimus, näiteks tarbija maksab sularahas. Segadust tekitab see, et lk 8 on

kahe tingimuse vahel kasutatud sõnu „ja/või“. Toetame sellist lahendust, kus korraga peavad täidetud olema mõlemad eeldused ehk nende tingimuste vahel tuleks kasutada sõna „ja“.

3. VTK-s (lk 8) sisaldub ettepanek muuta tarbijakaitseseaduse § 4 lõiget 7 selliselt, et kauplejal on edaspidi kestvuslepingu alusel osutatud teenuste puhul õigus lõpetada tarbijale dubleeriva paberarve saatmine, kui tarbija tellib iseteenindusportaalis/pangas vms keskkonnas e-arve. Hetkel on see lubatud üksnes juhul, kui tarbija annab selleks sõnaselge nõusoleku.
Kaubanduskoda toetab plaanitavat muudatust. Peame igati mõistlikuks seda, et eelnevalt kirjeldatud olukorras ei ole kauplejal enam kohustust esitada tarbijale dubleerivat arvet paberakandjal. See võimaldab vähendada ettevõtete kulusid, eelkõige postikuluseid ja mõjub kokkuvõttes positiivselt ka keskkonnale.
4. VTK (lk 8) kohaselt tahetakse kauplejale anda võimalus saata teavitust arve suuruse kohta tarbija mobiiltelefonile, kui tarbijal puudub e-posti aadress. Seda, juhul, kui tarbija on tellinud iseteeninduskeskkonnas omale e-arve. Kaubanduskoda toetab seda muudatust.
5. VTK-s (lk 8-9) sisaldub idee, mille kohaselt on kauplejal kohustus teha tarbijale arve tasuta kättesaadavaks ühes kanaliga ning kui tarbija soovib arve saamist mitmesse kanalisse korraka, võib kaupleja küsida selle eest mõistlikku tasu. Lisaks sisaldub VTK-s (lk 9) nõue, et kui tarbija soovib n-õ tasuta kanalit muuta, siis peab kaupleja võimaldama tal seda tasuta muuta.
Kaubanduskoda toetab põhimõtet, et kaupleja peab tegema arve tasuta kättesaadavaks ühes kanaliga ning kui tarbija soovib arvet mitmesse kanalisse, on kauplejal õigus küsida selle eest tasu.
Samas ei pea me igas olukorras mõistlikuks, et kui tarbija soovib tasuta kanalit muuta, siis peab kaupleja võimaldama tal seda tasuta muuta. Näiteks kui tarbija on tellinud endale e-arve ja kaupleja on andnud teada, et e-arve saamine on tasuta, kuid muud arve saatmise viisid mitte, siis ei tohiks tarbijal olla õigust nõuda kauplejalt, et tasuta kanaliks oleks paberarve saatmine. Seega tarbijal peaks olema õigus muuta tasuta kanalit üksnes teatud juhtudel, näiteks siis, kui kaupleja on tasuta kanaliks määranud e-arve, kuid tarbija ei soovi e-arvet, vaid soovib saada arvet oma meilile. Leiame, et seadus peaks suunama tarbijaid paberarvete asemel valima muid arve saamise viise. Seetõttu palume kaaluda lahendust, et kestvuslepingu alusel osutatud teenuste puhul on paberarve saatmine tasuline, kui tarbija tellib iseteenindusportaalis/pangas vms keskkonnas e-arve või kui tarbija on andnud kauplejale e-posti aadressi. Ehk sellistes olukordades ei kehtiks põhimõte, et tarbijal on õigus nõuda, et tasuta arve kanaliks on paberarve.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja kommentaare arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Martin Lein martin.lein@koda.ee 6040071